

1981 OKT

5

244

„Dobogós”-kémény alatt

Bunkergóliát nyeli metropolisz maradékát

Félelmetes méretek • Mágnes „csemegézi” a vasat
Szeméthő a turbinába • Teljes üzem: szilveszterkor

Amikor Palotán a Csövár utcára fordul az autóbusz, hirtelen magányos felkiáltó-jel: *natalmas kémény* előttünk. Mellette a 8 emelet magas üzemépület — szinte csak törpe.

— Igen, 120 méteres kéményünk „dobogós” a fővárosban — mondja később Bánhidny János, a Budapesti Szemétegetőmű főmérnöke. — Persze, hosszú az út, amíg a szemétből salak és füstgáz lesz.

Benhúzzuk a kazánok gyomrába. Lángok, forgó hengerrostélyok mutatják magukat a kémlelőnyíláson. A tüztér hőmérséklete 800—950 fok. A távozó salak teljesen steril, csírámentes.

De kezdjük az elejétől. A kaputól, ahol a kukáskocsik behajtanak a telepre. Elektronikus mérleg mészálás, majd föl a rámpára. Itt tolatva közelítik meg a szemétbunkert. Aztán az ürítőkuponon a rakomány lezúdul.

Fenn a hídról félelmetes méretek és mélység: 10 ezer köbméteres ez az óriás betonbunker. Két polipmarkoló hídaru a szemétegyveleget teríti, illetve emeli a kazángarathoz.

— Nem lesz szaga-pora ennek az irdatlan sok szemétnek?

— Nem. Innen szívják el a levegőt a kazánok részére. Így az összes nyíláson csak befelé áramolhat.

A mai próbaüzemnél 4 kazánból 2 működik már. Ha indokolt, gázégőkkel „besegítenek”, hogy tökéletes legyen az égés. Mutatják az elektrofiltert: Lurgi-rendszerű, a legmodernebb. Leválasztja a füstből a hamut, a pernyét. Hatásfoka 99 százalékos. A salakból a vasat mágneses úton „kicsemegézik”, majd bálázzák, hogy később újrakohósítsák. Ami megmarad, takaróanyag lesz a szemétbányákban.

Vízeldkészítő üzem, vezérlőtelep műszerfalakkal. Patikatisztaság a turbinacsarnokban. Másik kísérőm, Hajdu László művezető az óriás generátoron a jól ismert Skoda-emblémát mutatja. (A 2,2 milliárd forintos állami nagyberuházás teljes technológiai rendszerét a

csehszlovákok szállították.) Az elégett szemét hőjével termelt gőz kerül erre a 24 megawattos áramfejlesztő turbinába. Annyi villamos energiát termelnek majd itt, amekkora egy 30—40 ezer lakosú város „étvágya”. A tervek szerint a rendszert — próbaképpen — most hétfőn kapcsolják először a hálózatra. Ekkor lépnek hát ki innen az első megawattok.

— A környékbeli ipari üzemek és a szomszédba tervezett káposztásmegyéri lakótelep fűtésére gőzt is ter-

melünk majd — említi a főmérnök. — A salakanyagot később, ha kísérleteink bevalnak, újépítésre szánjuk. És ami a legfontosabb: jócskán enyhül majd Budapesten a szeméthelyezés jelenlegi gondja. A Fővárosi Közterületfenntartó Vállalat új üze-me a mostani hulladékmeny-nyiség 60 százalékát képes földolgozni.

— December 31-én start, teljes üzemmel?

— Ha török, ha szakad, a határidőt tartjuk!

M. A.